

Samarbeta eller dö

Kim Berglund

Theodor Lundgren och Daniel Fridell

Samarbeta eller dö

En kamp för rättvisa inifrån Thailands dödsceller

Bokförlaget Forum

Bokförlaget Forum, Box 3159, 103 63 Stockholm

www.forum.se

Första tryckningen

© Kim Berglund, Theodor Lundgren, Daniell Fridell, 2024

I samarbete med Lagercrantz Agency

Omslag: Miroslav Sokcic

Tryckt hos ScandBook, Litauen 2024

ISBN 978-91-3750-864-1

Förord av Nils-Eric Schultz

Jag har under ungefär 40 års tid innehaft en åklagartjänst. Under en stor del av den tiden hade jag som uppgift att beivra den internationella och organiserade brottsligheten, såsom grov narkotikabrottslighet, grova rån och grov människohandel. I många av utredningarna krävdes det samarbete med utländska rättsvårdande myndigheter och jag tror, utan att ha tillgång till någon statistik, mig vara den svenske åklagare som handlagt flest ärenden av det slaget.

Min första kontakt med Kims ärende fick jag några månader efter det att han i juni 2010 gripits i Thailand. Jag blev då uppringd av en förälder till Kim. Det var en röst som förmedlade desperation och förtvivlan över den situation som sonen, enligt föräldern, oförskyllt hamnat i.

Utifrån den information jag fick hade svensk, amerikansk och thailändsk polis gillrat en fälla för Kim med målet att han skulle arresteras i Thailand för narkotikabrott. Men kunde det stämma? Det hela lät ju som taget ur en spännande Netflix-serie.

Föräldern vädjade om min hjälp och som pappa till två egna söner i ungefär samma ålder som Kim bestämde jag mig för att försöka få fram ytterligare information. Detta visade sig inledningsvis vara ganska komplicerat eftersom Kim ju befann sig på andra sidan jordklotet, men ganska snart efter samtalet med föräldern etablerades dock en mejlkontakt mellan mig och Kims thailändska advokater, vilket resulterade i att jag fick ytterligare information om tillslaget mot Kim och om vilka förhållanden han levde under som isolerad och fängslad i Thailands mest fruktade fängelser. Via hans advokater mottog jag också ett antal hand-

skrivna brev från Kim, i vilka han gav mig ytterligare kött på benen. Bland annat att en för Kim tidigare känd person agerat som infiltratör i samband med tillslaget mot honom. Jag fick också veta att Kim tidigare varit kriminell och tillsammans med andra bedrivit en omfattande olaglig verksamhet med anabola steroider.

Ett av de brev som Kim ville skicka nådde mig emellertid aldrig, trots att hans thailändske advokat hade skrivit mitt fullständiga namn och adressen till Åklagarmyndigheten på kuvertet. Vid den tidpunkten hade jag just gått i pension och försändelsen ankom därmed till riksåklagaren och öppnades på kansliet där. Första sidan av brevet inleddes med orden "Dear Nils" och innehöll i övrigt Kims högst personliga synpunkter endast avsedda för mig. Alla som såg kuvertet och första sidan av brevet måste ha förstått att jag var tänkt att vara mottagare av försändelsen, särskilt som jag vid den tiden var välkänd inom åklagarväsendet. Att man då helt enkelt inte vidareände kuvertet till min hemadress, vilken var känd, eller i vart fall underrättade mig om försändelsen, kan svårigen tolkas på annat sätt än att man ville förhindra ett informationsutbyte mellan Kim och mig.

Ju mer insatt jag blev i ärendet, desto mer övertygad blev jag att det rörde sig om en rättsskandal värre än både Quick- och Kevinärendena. Kim hade alltså av polisorganisationer i tre länder (Sverige, USA och Thailand) utsatts för en olaglig brottsprovokation, vilket hade kunnat få till följd att han avrättades. För de allra flesta är förmodligen tanken på att svensk polis skulle kunna agera så omöjlig att tro på, men inte för mig. Jag kände väl till att man inom vissa delar av polisen använde metoder som, om jag uttrycker mig försiktigt, låg i en gråzon, men också att de, i vissa fall, inte var förenliga med svensk lag.

Kims kamp fortsätter. Han har väckt talan mot svenska staten och talan riktas i första hand mot polisen som medverkade till att han på oriktiga grunder greps i Thailand i juni 2010, men även mot andra statliga myndigheter och myndighetspersoner, inte minst inom åklagarväsendet. I det pågående målet företräds Kim av advokaten

Sebastian Scheiman och mig. Någon dom är inte att vänta förrän tidigast år 2025. Det som enligt mig är mest frapperande så här långt är statens försök att genom diverse sekretessbestämmelser hålla så mycket som möjligt hemligt angående vad som hände 2010.

Jag nämnde inledningsvis att jag själv handlagt ett flertal ärenden med utländsk anknytning. I inget av dessa ärenden hade jag kunnat hävda någon sekretess och vissa av ärendena har också öppet behandlats såväl vid konferenser utomlands som vid seminarier i Sverige samt i media. Min tolkning av hemlighetsmakeriet i Kims ärende är att något har gått helt gale, vilket staten nu med alla medel försöker dölja. Kims ärende kommer aldrig att behandlas på någon polis- eller åklagarkonferens.

När jag för några i min omgivning berättat om Kims ärende och mitt engagemang i detsamma har jag mötts av en del höjda ögonbryn. Hur kan en åklagare som ägnat en stor del av sin karriär åt att yrka på långa fängelsestraff för grova brottslingar nu kämpa för kompensation och upprättelse gällande en person som varit grovt kriminell? Svaret är enkelt. För mig saknar Kims bakgrund betydelse. Det enda jag fokuserat på är omständigheterna kring hans oriktiga gripande och vilka svenska poliser som agerat kring detsamma, men också de myndigheter och dess anställda som trots fullödlig information inte vidtog några som helst åtgärder för att försöka få till en rättelse av den felaktiga domen. Jag vet att det skulle ha varit svårt, men inte den minsta lilla åtgärd vidtogs.

Den här boken handlar om en ung man som utan egen förskyllan fått göra en resa genom en rättslig mardröm och jag är verkligen glad att Kim, efter alla år i fängelse under vidriga förhållanden, orkat lämna sin version om vad som inträffat. Min förhoppning är också att boken ska leda till en diskussion om vilka metoder som ska få användas i kampen mot brottsligheten. Själv anser jag det vara synnerligen viktigt att rättssäkerheten aldrig får hamna i skymundan, vilken brottslighet det än må röra sig om.

Nils-Eric Schultz, före detta statsåklagare

Det här är min berättelse om det som hänt. Vissa namn är ändrade och en del personer är på andra sätt avidentifierade, men jag har försökt vara så ärlig och transparent jag kan. Alla brev och mejl är återgivna efter bästa förmåga. De juridiska turerna kring mitt fall är ibland snåriga, men allt finns dokumenterat.

– Kim Berglund

Stockholm, årsskiftet 2008/2009

Vid årsskiftet 2008/2009 hålls ett hemligt möte i Stockholm. Chefen för den amerikanska narkotikabekämpningsmyndigheten, DEA, i Skandinavien reser från Köpenhamn för att träffa en representant från Rikskriminalpolisen. Mötet har initierats av den svenska polisen i syfte att presentera en kriminell person, även känd som "Kemisten" – en svensk man som varit efterlyst av USA för storskalig narkotikatillverkning.

Under mötet diskuteras ett potentiellt avtal. Rikskriminalen ser en möjlighet att hjälpa Kemisten att undvika straff, samtidigt som de säkerställer ett framtida samarbete i en brottsprovokation riktad mot en svensk medborgare bosatt i Thailand. En provokation där Kemisten har en nyckelroll.

Bangkok, mars 2009

I mars 2009 anländer Rikskriminalpolisens sambandskvinna i Bangkok till den thailändska polisens högkvarter för att delta i ett möte med högt uppsatta polistjänstemän. Syftet med mötet är att bekräfta den planerade operationen med kodnamnet "Operation -5 C". Målet med operationen är att gripa en svensk medborgare som misstänks för omfattande dopingbrott.

När mötet avslutas står det klart att "Operation -5 C" kommer att sättas i verket, men under en avgörande förutsättning: Sveriges inblandning måste hållas strikt konfidentiell

Kapitel 1

Rayongprovinsen, Thailand, 14 juli 2010

Jag och min fru står på uppfarten och säger adjö till hennes bror och hans familj. Jag tittar på Cherry där hon håller vår nyfödda dotter Teya i sin famn. Hennes höga kindben och gyllenbruna hud står i kontrast till vår dotter, som trots sin ljusa hy har ärvt sin mors stora, mörka ögon.

Vi går genom den stora trädgården, där strålkastarna lyser upp de tropiska växterna och statyerna som omger vårt drömhus. Ett hus jag har spenderat en förmögenhet på att bygga, precis som jag alltid har drömt om – med pool, bar, jacuzzi och gym. Jag ser mig omkring och inser att jag vid 29 års ålder har allt jag drömt om.

Cherry är min raka motsats på många sätt. Hon vet om min kriminella bakgrund och verksamhet, men vi pratar aldrig om det. Hon har accepterat att det är en del av vår verklighet, något nödvändigt för att ge vår familj den trygghet och framtid vi strävar efter. Om några dagar ska vi flytta hem till Sverige för gott och tanken på det gör mig lättad. Den senaste tidens kaos är snart över och jag vet att jag kan lita på Cherry, vad som än händer.

”Jag ska åka och handla lite torkade räkor på marknaden”, säger hon och ger mig en snabb puss på kinden innan hon försvinner ut i skymningen. Jag plockar upp vår lilla flicka och går mot sovrummet.

”OK, då ska jag också dra mig. Jag måste till 7-Eleven och hämta en tjej”, säger min vän, som också är på besök. Han är en bekant sedan några år, men just nu går han mig på nerverna. Ständiga undanflykter, ändrade planer och finansiella problem. Jag har haft mycket tålamod med honom, kanske för mycket, men om någon timme är det över och jag ska äntligen få lite lugn och ro. Med min lilla dotter vid mitt bröst sluter jag ögonen och somnar.

Jag vet inte hur lång tid som går, men plötsligt väcks jag av kraftiga dunsar från verandan. Från total stillhet till kaos på bråkdelen av en sekund. Jag hör ljudet av kängor som klampar mot träet och förstår genast vad som händer. Kroppen reagerar instinktivt. Jag spänner mig, knäpper händerna bakom huvudet och vrider mig mot dörren. Tiden tycks stå still. Dörren flyger upp och två automatgevär riktas rakt mot mig. Fyra man ur insatsstyrkan stormar in, två på huk med sköldar, två med dragna vapen. De skriker något på thailändska som jag inte förstår, samtidigt som jag hör Cherrys hjärtskärande skrik i bakgrunden. En mansröst, dov och bestämd, sätter stopp för tumultet.

”Skjut inte! Skjut honom inte!”

Jag rycks ner på golvet och får handfängsel bakom ryggen. Jag tittar upp och ser att rummet är fullt av människor, både tungt beväpnade poliser och civilklädda män med dragna pistoler. De bär svarta T-shirts med ”Operation -5 °C” tryckt i röda bokstäver. Jag rycks upp på fötter och ställs ansikte mot ansikte med en mörkhårig, överviktig västerlänning – rösten som beordrade att jag inte skulle skjutas.

”Kim, jag kommer från the US Drug Enforcement Agency, DEA, och du är gripen!”

Jag förs ut ur sovrummet och ut på altanen. Utanför möts jag av ett hav av människor. Tv-kameror bländar mig med sina starka lampor. Min trädgård har på bara några minuter förvandlats till en marknadsplats full av folk. Jag föses fram av insatsstyrkan, förbi mitt gym och mot garaget, där jag ser att dörren till förrådet står på glänt. Journalister och tv-team har redan börjat intervjua några av poliserna. En långsmal civilklädd thailändare, med grå-

svart välkammat hår och föraktfull min, griper tag i min arm och pressar in mig i förrådet.

”Jag är polisgeneral Tanasuk. Vad är det här?” säger han och pekar in i rummet.

”Jag har ingen aning”, svarar jag lugnt.

”Tror du att du kan komma till Thailand och leka maffia, va? Vad är det här, svara!” fräser han.

Jag säger ingenting och vänder bort blicken. Jag har bott i Thailand tillräckligt länge för att veta hur polisen iscensätter gripanden för att sedan visa upp brottslingen inför media. De använder hot och påtryckningar för att få den gripne att erkänna inför tv-kamerorna.

När polisgeneralen inser att jag inte tänker spela med i hans spel trycks jag ner på en stol framför garaget. I en halvcirkel bakom mig står poliserna i sina svarta hjälmar och poserar som vore jag ett jaktbyte. Jag ser ut över folkmassan i min trädgård – kamerablixtar, mobiler som filmar, ansikten som stirrar.

”Kim, ge mig ditt lösenord”, beordrar DEA-agenten, med min MacBook i händerna.

Jag möter hans blick och säger att jag har glömt det.

”Lyssna noga nu, du kommer att samarbeta med oss. Vi vill veta allt om vem som tvättar dina pengar, dina kontakter med Hells Angels och särskilt dina affärskontakter i Kina.”

Jag betraktar honom tyst och väger hans ord.

”Ni har redan gripit mig. Det är ingen idé att fler går under”, svarar jag trotsigt. Amerikanen studerar mig intensivt, sedan ler han och lutar sig fram. Hans röst är låg men bestämd:

”Thailändarna har aldrig sett något liknande. De kommer att statuera exempel. Du kommer att bli avrättad.”

Jag inser att min situation är värre än jag trott. Hur vet de vad som finns i mitt förråd? Hur känner de till mina kontakter i Kina? Mannens självsäkra sätt, hans arroganta attityd, symboliserar allt jag föraktar. En polis som inte tvekar att begå brott för att uppnå sina mål. Ilskan väcks inom mig, men jag vet att jag måste behålla lugnet.

Jag tänker inte bli en bricka i deras spel. Jag är ingen förrädare, ingen golare. Det finns en kod, en heder, som jag lever efter – något som den här amerikanen aldrig kommer att förstå. För honom är det bara jobb, en rutin. För mig är det mitt liv, min själ och min heder. Jag vägrar att låta någon ta det ifrån mig.

”Okej, i så fall kommer vi att överlämna dig till thailändarna och du lär bli avrättad”, säger han kyligt. Hans ton är neutral, som om han bara redogör för vad framtiden för med sig.

Jag sitter kvar på stolen och försöker samla mina tankar. Jag känner ingen rädsla, ingen sorg. Jag vet inte hur länge jag sitter där, men så sakta börjar ilskan ge vika för en krypande känsla av ensamhet. Plötsligt ser jag Song, min städerska, tränga sig fram genom folkmassan med min lilla dotter i famnen. När jag ser dem brister min sköld ett ögonblick, men jag stålsätter mig snabbt medan Song närmar sig poliserna med en vädjande blick.

En av dem säger något på thai till Song och hon lägger försiktigt Teya i mitt knä. Min dotters stora, runda, bruna ögon tittar på mig och hon ler och gurglar glatt, ovetande om kaoset runt omkring.

Jag böjer mig fram och viskar till henne, trots att jag vet att hon inte förstår: ”Du vet inte vad som händer, men ...”

När jag ser på min oskyldiga dotter känner jag hur tårarna väller upp. Hon har inte valt det här. Hon har just kommit till världen och vet ännu inte att hon aldrig kommer att få växa upp med sin pappa. Jag biter ihop, fast besluten att begrava sorgen djupt inom mig. Jag måste vara stark. För hennes skull.

Song reser sig sakta och tårarna rinner långsamt nerför hennes runda, vänliga kinder. ”Kim, du har varit så snäll mot vår familj, vi älskar dig”, säger hon medan hon backar och försvinner ut i folkvimlet.

DEA-agenten uppenbarar sig igen och lutar sig fram. Hans röst är låg när han viskar i mitt öra: ”Jag kan få thailändarna att ta din fru också. Det är hon som står som ägare till företaget. Hon kommer att dö i fängelset. Förstår du vad jag säger?”

Jag nickar.

”Är du villig att hjälpa henne? Jag kan få dem att släppa henne. Tänk på din dotter. Hon kommer att växa upp utan föräldrar.”

”Vad föreslår du?” svarar jag, mitt hjärta snörps åt vid tanken på min dotter.

”Om du tar på dig hela ansvaret säger jag åt dem att släppa henne. Vad sägs?”

Jag stirrar tomt på honom. Vad vill han mig egentligen? Något känns fel. Hans erbjudande är för enkelt, för slentrianmässigt. Jag minns hans ord några minuter tidigare, ”statuera exempel”, och en obehaglig insikt börjar ta form. Vill de få mig att bli informator, eller vill de bli av med mig för alltid?

”Inga problem. Jag går med på det”, säger jag. Amerikanen reser sig, nickar kort och går sin väg. Jag vet att jag aldrig kommer att se honom igen. Min värld har förändrats för alltid.

Kapitel 2

Njurunda, en mil söder om Sundsvall, 1981–1997

Jag föddes den 17 februari 1981, välkomnad till världen av min ensamstående mamma och min mormor. Förlossningen var utdragen och min orolige morfar hade redan gett sig av hemåt, alltför nervös för att stanna kvar. Jag var resultatet av en berusad natt mellan en besvärlig 17-årig kille och en förvirrad 19-årig tjej med krossat hjärta. Min mammas egentliga tonårskärlek hade lämnat henne, men som tur var för mig valde hon att försöka gå vidare med hjälp av alkohol och nya äventyr. Trots mina morföräldrars protester och utan min biologiske fars vetskap, beslutade mamma att behålla mig.

Min riktige far blev aldrig en del av mitt liv, men mamma fann kärleken hos en gammal vän från tonåren. Han hette Garry och trots att han var vän med min far behandlade han mig som sin egen son. Tyvärr präglades min mammas och Garrys relation av svartsjuka och våld och allt kulminerade en natt när mamma tog med mig och flydde till mina morföräldrar. Där var vi säkra ett tag och strax efter min treårsdag träffade hon mannen som skulle bli min pappa, Janne. Pappa Janne hade tjockt, brunt hår som föll ner långt i nacken och mittbena. En markant, spetsig näsa gav hans ansikte en tydlig profil. Han var äkta arbetarklass, anställd vid den lokala aluminiumfabriken, och hans passion för sport

var gränslös. Han fyllde mitt liv med sportutrustning – fotbollar, tennisracketar och hockeyklubbor – och när han inte jobbade treskift på fabriken satt han ofta framför tv:n, försjunken i sportsändningar eller sportsidorna på text-tv. Trav, fotboll, hockey, bandy – allt fångade hans intresse.

Mamma Åsa var liten och nätt. Hennes bruna ögon och mörka hår utstrålade en värme och omtanke som inte avslöjade något om hennes inre kamp. Dagligen kämpade hon med sitt svaga psyke, något hon ärvt från morfar. Hon brottades med tvångssyndrom, en börda som också skulle komma att prägla min uppväxt. För att dämpa sin ångest städade hon som besatt, ibland så till den grad att hon tvättade hela kroppen med bomull och handsprit. Jag minns tydligt de strikta reglerna om separata kläder för inomhus- och utomhusbruk och att aldrig bära samma plagg två dagar i rad. Ibland blev det för mycket för henne och när hon kollapsade kunde hon bli sängliggande i flera dagar.

På 80-talet var adhd ett okänt begrepp, en osynlig kraft som lärare viftade bort som ”myror i byxorna” eller ”brist på uppföstran”. Jag kunde sitta stilla i timmar, försjunken i en egen värld av legobitar och ritblock, men lika plötsligt kunde jag bli en virvelvind av kaos och oförutsägbarhet. Jag var envis, tjurig och varje morgon var en kamp med mamma om vilka kläder och skor jag skulle ha på mig till dagis. Orädd och djärv kastade jag mig ut från lekställningar och simmade rakt ut i havet utan en tanke på hur jag skulle ta mig tillbaka. Jag hade en förmåga att försvinna, dra iväg åt alla väderstreck, så att de vuxna fick gå ut och leta efter mig på kvällen. Jag var en ledare, inte en mobbare, men mitt intensiva tempo gjorde det svårt för andra att hålla jämna steg med mig. Jag kunde vara övertygande, locka med andra barn i mina äventyr, men det gjorde också att jag inte alltid hade så många vänner.

Pappa Janne såg på min överaktivitet och bångstyrighet med en avslappnad inställning, som om han förstod att den energi jag bar inom mig kunde kanaliseras på ett positivt sätt. Mamma, däremot, hade svårare att hantera mig och vi bråkade mycket

under min barndom. Med åren skapades en avgrund mellan oss, en spricka som växte i takt med mina eskapader, men i idrottens värld fann jag förståelse och redan vid sex-sju års ålder blev sporten min fristad. Jag fann vänner i Mathias och Markus, två grannar vars energi och passion för idrott speglade min egen. Vi följde ivrigt det lokala hockeylaget och drömde om att en dag själva bli hockeyproffs. När jag inte spelade ishockey eller fotboll med mina kompisar, gled jag ut på min cykel för att utforska kvarteren eller söka tillflykt i skogens gömda kojor.

Jag vet inte varför jag blev en tänkare, men min morfar brukade säga: "Kim, låt oss ta en promenad och bara filosofera." Han var som min andra pappa och min bästa vän i ett. Vi kunde tillbringa timmar, ja hela sommarlovet, med att gå tysta i skogen. Ibland bröt han tystnaden och berättade något filosofiskt som jag hade svårt att greppa. "Vi vet aldrig när det är dax att kila runt hörnet, Kim. Ta vara på livet och dagen."

Trots att jag ofta hamnade i bråk var jag innerst inne en snäll och omtänksam själ. För pappa Janne var det inget allvarligt så länge min sportkarriär fortsatte på rätt väg, men för mamma var det en annan historia. Hennes ilska, skam och tårar efter föräldramöten var ofta orsaken till konflikter hemma, men jag kunde inte sluta vara den jag var. Så fortsatte det, år efter år, ända upp i tonåren, tills andra, mer äventyrliga idéer, började fylla mitt huvud.

Jag visste ingenting om kriminalitet, men tanken på brott som livsstil lockade mig. Kanske var det alla kvällar när familjen satt klistrad framför *Miami Vice* som tände gnistan? Serien, som handlade om narkotikapoliser som jagade knarkhandlare och sydamerikanska knarkbaroner, väckte en känsla av makt och frihet i att göra saker utanför lagens ramar. *Miami Vice* ledde mig till fler filmer i samma genre. Efter skolan smet jag in på den lokala bensinstationen och lånade filmer om maffian. *Scarface*, *Maffiabroder*, *Gudfadern*-trilogin – alla de här filmerna skapade ett sug i mig. Snart satt jag på biblioteket och letade upp böcker om gängen i Los Angeles – Crips och Bloods. Det var något med

de här böckerna och filmerna som tilltalade mig mer än att jaga puckar i ishallen. Sakta men säkert snärjdes jag i en fantasivärld långt ifrån Wayne Gretzky, Mario Lemieux, Steve Yzerman och drömmen om att en dag få spela i NHL. Istället drömde jag mig bort till ett varmt Sicilien eller ett kokande New York. Det kändes som om jag var född på fel plats på jorden.

*

Sommaren 1996 gick jag äntligen ut årskurs åtta. Det var mid-sommarafton. Min kusin körde sin moped, en DT Yamaha, och jag satt bakpå när vi susade genom Njurundaskogen längs landsvägen mot havet. På campingplatsen Bergafjärden samlades ungdomar från hela Sundsvallsregionen, utom synhåll för föräldrarna och polisen. Festligheterna var i full gång och slagsmål bröt ut till höger och vänster. Kanske hade jag inte vågat mig dit ensam, men min kusin kom från en annan ort och var med de tuffa killarna från Matfors. Dessutom skulle min vän Andreas dyka upp. Andreas kom från en trasig familj och hade haft en tuff uppväxt i Nacksta, ett av Sundsvalls mindre privilegierade områden. Andreas hade blivit placerad på fosterhem i Njurunda och vi hade bildat ett starkt vänskapsband.

Till skillnad från många av mina klasskamrater, som tidigt började utforska alkoholens lockelser, var jag för feg för att prova. Tanken på att förlora kontrollen skrämde mig. Jag var rädd helt enkelt. Rädd för att åka på stryk. De äldre tjejerna i åttan och nian hade fått upp ögonen för mig, vilket inte var särskilt uppskattat av killarna i samma årskull. Jag hamnade snabbt i deras blickfång, vilket resulterade i att jag blev inknuffad i väggar, hotad och ständigt fick gå runt i skräck på skolgården. Tjejerna märkte det och brukade ta med mig på promenader långt bort från skolan, men det sådde i sin tur bara ytterligare frön av avundsjuka hos killarna. Jag var trött på att vara rädd, trött på att bli förnedrad utan att kunna ge tillbaka. Förödmjukelsen utvecklade sig snabbt till att jag började få attityd och försökte bygga en tuff image, utan

att egentligen kunna backa upp den. På kvällarna ägnade jag mig åt skuggboxning och funderade på hur jag skulle kunna försvara mig, trots att jag var mindre och svagare än mina antagonister. Det gällde att överraska dem, slå till med full kraft ur oväntade vinklar. Det var teori, det var övning, men jag vågade aldrig genomföra det i verkligheten. Resultatet blev att min rebelliska attityd gjorde mig än mer avskydd bland de äldre.

På den överfulla campingen samlades varje midsommarafton hundratals ungdomar i olika grupper, beroende på vilken förort de kom ifrån. Jag gjorde mitt bästa för att smälta in med mitt nya sällskap och undvika blickarna från de äldre ungdomarna från min hemort. Under de senaste månaderna hade jag börjat klä mig annorlunda, mer som killarna i stadens centrum, där hiphop-motet hade spridit sig. Jag lyssnade på Dr. Dres "The Chronic" och Snoop Doggs "Doggystyle", medan min klädstil var inspirerad av filmer som *Menace II Society* och *Blood In Blood Out*. Dickies och Ben Davis matchades med Fila-sneakers, baseballkepsar, backslick och hårnät. Jag kände mig stor och cool, som en del av en större värld än den lilla hålan Njurunda.

I Njurunda var motet annorlunda. Det var mitten av 90-talet – en era av Ultima Thule, rasism, skinheads, bomberjackor, uppkavlade jeans och svarta kängor med vita snören. På landsbygden, långt från storstadens mångkulturalism, präglades motet ofta av invandrarfientlighet och Njurunda var inget undantag. De äldre killarna som mobbade mig var ofta skinheads eller nationalister, som de kallade sig. Att jag hade tagit den löst sittande hiphop-stilen till deras hembygd betraktades inte med blida ögon, särskilt inte när jag redan hade varit en nagel i deras ögon under en längre tid.

Plötsligt såg jag en grupp killar komma gående mot oss. I täten gick Robert, en två år äldre skinhead som hade mobbat mig när jag gick i sjuan. Han följdes av flera äldre killar som jag bara hade sett några gånger tidigare. De hade bilar och var över arton. Vi brukade kalla dem "raggare", eftersom de ofta körde runt i sina äldre Volvobilar och skjutsade yngre tjejer. Det var vuxna män,

stora och kraftfulla i jämförelse med mig. Mitt hjärta började bulta hårt och min mun blev torr av rädsla. Jag hoppades innerligt att mina nyfunna vänner skulle stå vid min sida och ge mig stöd, men min grupp skingrades och jag stod ensam med Njurundagänget runt mig. Robert rökte en cigarett och blåste röken rakt i mitt ansikte.

”Din jävla blatteälskare, vad gör du här?” fräste han. Orden träffade som en knytnäve. Jag satt stilla på trädäcket och svarade inte. Andreas och min kusin var de enda som stod kvar vid min sida. Andreas försökte gå emellan.

”Vi vill inte ha något bråk. Låt Kim vara”, men han ignorerades och blev bortknuffad av en äldre kille.

”Du ska inte lägga dig i det här! Då åker du på stryk också!” skrek en äldre kille. Andreas struntade i honom, men när han vände sig mot mig såg jag rädsla i hans blick.

”Kim, är du beredd?” frågade han uppgivet. Jag satt kvar, stum av rädsla, medan folk började samlas omkring oss.

Plötsligt blev allt suddigt och det enda jag hörde var mina egna andetag. En överklighetskänsla sköljde över mig och jag reste mig samtidigt som Robert satsade med ett högerslag. Som i slow motion lyckades jag flytta mig åt sidan. Jag kände ett lugn inombords, som om min kropp agerade på autopilot. Jag dansade runt Roberts attacker och landade några snabba jabbar. Jag visste att om jag slog ner Robert skulle situationen bara eskalera ytterligare, men min tanke var att hålla fighten vid liv tills ordningsvakterna kom. Roberts vänner tänkte annorlunda.

”Vem fan tror du att du är? Mike Tyson, eller?” hörde jag någon skrika. Stämningen blev hetsigare och glåporden haglade.

Robert anföll igen, men den här gången landade jag en rak höger som spräckte hans näsa så att blodet rann ner över hans mun. Han attackerade igen och jag mötte med en höger som fick honom att vackla. Han föll till marken och jag satte mig gränsle över honom och fortsatte att slå. Snart var folk över mig från alla håll och kanter. Jag skyddade mitt huvud i tumultet och försökte kravla undan. När jag så småningom kom på benen igen såg jag

vad som hade hänt. Min kusins och Andreas vänner från olika förorter hade tagit upp kampen mot Njurundakillarna och slagsmål hade brutit ut när Roberts vänner försökte hoppa på mig.

Medan ordningsvakter försökte stoppa tumultet, sprang jag och min kusin till hans moped och lämnade snabbt området. Full av adrenalin och eufori skrek jag till min kusin: "Såg du? Såg du hur jag spöade honom?"

Trots vetskapen om att jag nu kunde försvara mig fanns rädslan kvar och jag ville inte hamna i en liknade situation. Dessvärre gav det mig ett rykte och en känsla av självförtroende som ledde till fler och fler bråk. Det var en turbulent tid i mitt liv. Sommaren därpå inträffade också något som skulle ge ringar på vattnet – mitt första möte med myndigheterna och rättvisan.

Jag hade ordnat en avslutningsfest för mina skolkamrater i Njurunda, en klassisk "ensam hemma"-fyllefest som snabbt spårade ur i slagsmål och sönderslagen inredning. Några äldre killar dök upp i sina Volvobilar och gav sig på mig. En av dem landade en kraftig smäll så att blodet forsade ur näsan på mig och en dörr i hallen blev helt förstörd. Polisen kom till platsen, men jag höll tyst. Jag övertalade mina föräldrar att inte göra någon anmälan – jag ville hantera det på mitt sätt.

Sommaren gick utan att jag lyckades hitta den som slagit mig, men en dag när jag och Andreas gick genom centrum såg vi dem. Mitt på ljusa dagen, under lunchrusningen, fick vi syn på två av de killar som varit hemma hos mig den där kvällen, däribland den som slagit mig blodig. Jag och Andreas behövde inte säga något utan bara nickade åt varandra. Vi korsade Storgatan vid torget och skar av deras väg. Jag puttade till honom och sa:

"Kom igen då! Vi kör nu? En mot en och inga tjuvslag."

Jag hann knappt avsluta meningen innan jag såg i ögonvrån hur den andre killen attackerade mig från sidan, men den här gången var jag nykter och hade inga problem att parera. Sedan gick det undan. Jag fick in några snabba träffar och trots att han var längre och kraftigare än jag, sjönk han ihop och jag fick läge att knäa

honom i ansiktet. Torget var fullt av folk, men ingen ingrep. Jag släppte taget och han vacklade omtumlad bakåt. Hans ansikte var blodigt, okbenet svullnade på några sekunder och ögat försvann helt. Jag hade fått min hämnd. Öga för öga, tand för tand.

Med så många vittnen gick det hela naturligtvis till rättegång. Domaren satt där, med blicken riktad strängt mot mig och Andreas, medan målsägandebiträdet läste upp socialens utredning. Mina familjeförhållanden hade granskats och bedömts vara ordnade och stabila, men för Andreas var det en annan historia. Han hade slussats mellan olika familjer och var sedan länge övervakad av socialen. När åklagaren läste upp kommentarerna från Andreas far kunde jag knappt hålla mig för skratt. Det verkade som om fadern brydde sig mer om Andreas matvanor än hans våldsamma beteende. "Att slå någon på käften" var en bagatell, hade fadern sagt. "Jag är mer orolig för att Andreas inte äter kött. Han är en sådan där militant vegan." Nämndemännen verkade apatiska och halvsov. Jag kände mig inte orolig, utan tänkte att alla borde förstå vad som verkligen hade hänt. Vi var bara ungdomar som hade stått upp för oss själva mot några äldre mobbare. Vi hade inte gjort något fel.

När domen tillkännagavs blev jag utom mig av ilska. Jag dömdes till skyddstillsyn och vård inom socialtjänsten. Till råga på allt var jag skyldig att betala 20 000 kronor i skadestånd. Det var ett slag i ansiktet, en förolämpning mot min familjs redan ansträngda ekonomi, men trots den skoningslösa domen kände jag ingen skam. Jag vägrade att be om ursäkt för att ha försvarat mig. Tvärtom kände jag en brinnande ilska och ett förakt mot samhället som hade dömt mig på det här sättet. Jag svor att jag aldrig skulle bli en del av det här orättvisa systemet och jag lovade mig själv att återta de här pengarna på något sätt. Jag skulle också hitta de här killarna igen och göra dem ännu mer illa än sist.

Några veckor senare satt jag i en bil med en vän. Med oss i bilen hade jag ett avsågat hagelgevär. Destinationen var ett hus i Njurunda och målet var en annan av de äldre killarna, den som

hade slagit sönder mina föräldrars dörr. Det var en helt vanlig vardagskväll och killen blev vettskrämd när han öppnade dörren till sin lägenhet. Jag visade inte hagelgeväret som jag hade gömt bakom ryggen, men han måste ha sett i min blick att jag inte var där för att ta ett nej. Han gav mig 500 kronor för dörren och bad om ursäkt. Det var en enorm tillfredsställelse att känna att åtminstone lite rättvisa hade skipats.

Samtidigt var det här bara början. Jag hade tagit mina första steg i den kriminella världen och jag var fast besluten att aldrig mer vara den som stod längst ner på stegen. Jag var trött på att vara offret, trött på att bli nedtryckt. Nu var det min tur att ta kontrollen, att diktera villkoren, och att visa världen att jag inte var någon som man kunde köra över. Varje beslut jag tog, varje handling jag utförde, blev ett steg längre bort från den pojke som en gång var så rädd för att förlora kontrollen.

Från och med den dagen var jag inte längre bara Kim – jag var någon som ingen skulle våga trampa på igen.